

Změna pohlaví trans lidí nepodmiňovaná sterilizací – pár poznámek k nejčastějším mýtům (na základě zkušeností ze zahraničí)

1. Zločinci mohou zneužívat změny pohlaví ke skrývání své identity, vyhýbání se trestu nebo k podvodnému získání určitých výhod.

- Neexistují žádné důkazy, které by na obdobné zneužívání poukazovaly. Státy, které na sterilizaci trans lidí netrvají a tuto situaci monitorují (například Nizozemsko nebo Argentina), neevidují případy takového zneužívání.
- Změna pohlaví je náročná životní etapa, která zatěžuje jak člověka samotného, tak i jeho nejbližší. Nepředpokládáme, že by se našly osoby, které by tímto psychicky náročným procesem chtěly projít jenom za účelem páchaní trestné činnosti.
- Ze strachu před systémovým zneužíváním, které podle zkušeností z okolních států reálně nehrozí, nemůžeme omezit přístup k úřední změně pohlaví osobám, které ji potřebují.
- Každý zločin je vždy postižitelný trestním právem, bez ohledu na to, zda je či není jeho pachatelem trans osoba.

2. Zajištěním snadnějšího přístupu k úřední změně pohlaví dojde k rozvrácení tradiční představy společnosti o mužích a ženách, což může být společností na újmu

- Úřední změna pohlaví se týká pouze malé skupiny osob a nemá významný vliv na společenskou situaci a sociální strukturu společnosti.
- Státy, které upustili od invazivních zdravotních zákroků podmiňujících změnu pohlaví (například Rakousko, Německo, Velká Británie, Švédsko či Portugalsko) na rozdělení lidí na muže a ženy nezapomněly.

3. Snadnější přístup k úřední změně pohlaví může vést k tomu, že muži budou rodit děti a ženy budou jejich otci.

- Právo na reprodukci (právo přivádět na svět potomky) není závislé na pohlavní identitě osoby. Jde o lidské právo každého jednotlivce.
- Některé trans osoby se sice reprodukovat chtějí, avšak jde o menšinovou záležitost. Protože se jedná o problém velmi zanedbatelného počtu osob, pouhých jednotlivců, neměly by být jeho důsledky znepokojivé pro celou demokratickou společnost.
- Trans lidé mohou přivádět na svět a vychovávat děti i v dnešní době. Jedná se například o děti z předchozích vztahů či děti společně pořízené před změnou pohlaví jednoho z partnerů (případně i obou z nich).
- Neexistuje žádný důkaz o tom, že by pohlavní identita rodičů měla negativní vliv na růst a vývoj jejich dětí.

4. Lidé budou libovolně měnit své pohlaví tam a zpět, dojde k výraznému zvyšování počtu „změn pohlaví“ na osobu

- Neexistují důkazy o tom, že by se v zemích, které již na sterilizacích jako podmínce k úřední změně pohlaví netrvají, zvýšil počet těchto změn na osobu.

- Neexistuje ani důkaz, že by pohlavní identita v případě trans lidí měla větší tendence k proměnlivosti, nežli u cis lidí (lidí, kteří jsou identifikováni v souladu se svým biologickým pohlavím).
- Žádný člověk se náhle jednou ráno neprobudí jako trans osoba. Pohlavní identita jednotlivce se formuje v rámci dlouhodobého procesu, který zahrnuje i pečlivé úvahy a přípravy před přistoupením k tak závažnému kroku, jakým je úřední změna pohlaví.

5. Snadnější přístup k úřední změně pohlaví může negativně ovlivnit více dětí k tomu, aby se samy staly trans lidmi

- Dostupné údaje nepodporují obavy, že pohlavní identita rodičů má přímý dopad vývoj dítěte či způsobuje u dětí vznik poruch pohlavní identity (typicky transsexuality).
- Dlouhodobé výzkumy ukazují, že výchova dítěte v různých rodinných formách může mít pozitivní vliv na jeho uvědomění a rozvoj respektu k lidem, kteří se od většiny odlišují.
- Děti se v dnešní době rodí a vyrůstají do rozmanité společnosti. S podstatnou částí podnětů, rolí a norem se však i přesto seznámí ve většinové, tradiční části společnosti, přičemž mohou zejména sledovat, jak se utváří a fungují tradiční rodiny.

6. Pachatelé či pachatelky sexuálních trestných činů budou mít snazší přístup do prostředí s vysokou mírou intimity určeného výhradně ženám/ mužům (toalety, šatny, apod.)

- Trestné činy v sexuální oblasti (jako je znásilnění či sexuální nátlak) zůstávají zakázanými a postižitelnými trestnými činy bez ohledu na to, zda pachatel podstoupil či nepodstoupil úřední změnu pohlaví.
- Neexistují žádné důkazy nasvědčující propojení mezi snížením požadavků na přístup k úřední změně pohlaví a zvýšením četnosti sexuálních trestných činů.

7. Osoba, která je pouze v určité životní fázi „zmatená“ a není transgender, může být častěji svedena k úřední změně pohlaví

- Každý člověk má právo rozhodovat o sobě a svém životě, a to přirozeně především v takových intimních oblastech, jako je jeho pohlavní identita.
- Pokud by osoba skutečně svou pohlavní identitu přehodnotila (což se dosud dělo v minimu případů), úřední změna pohlaví bez invazivních zákroků není nevratným stavem. To je v tomto ohledu spíše výhodou.

Kde najít vysvětlení některých dalších „mýtů“ a související informace?

- „Toolkit“ vytvořené sítí Transgender Europe (TGEU) z let 2013 a 2016 (součástí je i kapitola „Myth Busters“).
Dostupné volně na webu [ZDE \(2013\)](#) a [ZDE \(2016\)](#).
- Webové stránky slovenského občanského sdružení TransFúzia, zejména články „Najčastejšie mýty o trans ľuďoch“ [ZDE](#) a [ZDE](#).
- Další užitečné zdroje: webové stránky a dostupné materiály TGEU, ILGA-Europe, českých neziskových organizací zabývajících se tematikou trans lidí (Transparent, TransFusion, Platforma pro rovnoprávnost, uznání a diverzitu, Prague Pride, aj.) a mnoho dalších.